

PISANO UPUTSTVO

ADR-5.4.3

Postupci u slučaju nezgode ili vanrednog događaja

U slučaju nezgode ili vanrednog događaja koji može da nastupi tokom prevoza, članovi posade u vozilu treba da postupe na sledeći način, kada to bude bezbedno i izvodljivo:

- Pritisnite kočnicu, isključite motor i isključite struju aktiviranjem glavnog prekidača, gde je to moguće;
- Izbegavajte izvor plamena, a naročito nemojte da pušite i ne uključujte bilo kakvu električnu opremu;
- Obavestite odgovarajuće službe za hitne slučajeve, navodeći što više podataka o udesu ili nezgodi i supstancama o kojima se radi;
- Obucite sigurnosnu jaknu i postaviti stojeće znakove upozorenja na adekvatan način;
- Imajte spremna dokumenta o transportu kada dođu pozvane službe;
- Nemojte da ugazite u izlivenu supstancu ili da je dodirujete i izbegavajte da udišete paru, dim, prašinu ili isparenja, tako što ćete stajati uz vetar;
- Kada to bude prikladno i bezbedno, upotrebite aparat za gašenje požara da ugasite mali/početni plamen na gumama, kočnicama i odeljcima za motor;
- Požar u prostoru za smeštaj tovara ne treba da gase članovi posade vozila;
- Kada to bude prikladno i bezbedno, upotrebite opremu iz vozila da sprečite oticanje izlivenih supstanci u vodenu sredinu ili u kanalizacioni sistem i da zaustavite razlivanje supstanci;
- Udaljite se od mesta nezgode ili udesa, upozorite ostala lica da se udalje i sledite usputstva službi za hitne slučajeve;
- Uklonite bilo koji deo kontaminirane odeće i upotrebljene kontaminirane zaštitne opreme i odstranite ih na bezbedan način.

Dodatna uputstva za članove posade motornog vozila o mogućim rizicima kod opasne robe, razvrstane po klasama, kao i o merama koje treba preduzeti u datim okolnostima

Listice opasnosti i oznake	Mogući rizici	Dodatno uputstvo
(1)	(2)	(3)
<p>Eksplzivne supstance i predmeti</p> <p>1</p> <p>1.5</p> <p>1.6</p>	<p>Mogu imati niz osobina i efekata, kao što su masovna detonacija; izbacivanje krotina; vatra i visoka temperatura; nastanak jake svetlosti, glasne buke ili dima.</p> <p>Osetljivi na udar i/ili uticaje i/ili toplotu.</p>	<p>Stanite u zaklon ali se sklonite od prozora.</p>
<p>Eksplzivne supstance i predmeti</p> <p>1.4</p> 	<p>Manji rizik od eksplozije i požara.</p>	<p>Stanite u zaklon.</p>
<p>Zapaljivi gasovi</p> <p>2.1</p> 	<p>Rizik od požara.</p> <p>Rizik od eksplozije.</p> <p>Mogu biti pod pritiskom.</p> <p>Rizik od gušenja.</p> <p>Mogu izazvati opekotine i/ili promrzline.</p> <p>Posude mogu da eksplodiraju prilikom zagrevanja.</p>	<p>Stanite u zaklon.</p> <p>Udaljite se od nižih površina.</p>
<p>Nezapaljivi, neotrovni gasovi</p> <p>2.2</p> 	<p>Rizik od gušenja.</p> <p>Mogu biti pod pritiskom.</p> <p>Mogu izazvati promrzline.</p> <p>Posude mogu da eksplodiraju prilikom zagrevanja.</p>	<p>Stanite u zaklon.</p> <p>Udaljite se od nižih površina.</p>
<p>Otrovni gasovi</p> <p>2.3</p> 	<p>Rizik od gušenja.</p> <p>Mogu biti pod pritiskom.</p> <p>Mogu izazvati opekotine/promrzline.</p> <p>Posude mogu da eksplodiraju prilikom zagrevanja.</p>	<p>Koristite zaštitnu masku za evakuaciju.</p> <p>Stanite u zaklon.</p> <p>Udaljite se od nižih površina.</p>
<p>Zapaljive tečnosti</p> <p>3</p> 	<p>Rizik od požara.</p> <p>Rizik od eksplozije.</p> <p>Posude mogu da eksplodiraju prilikom zagrevanja.</p>	<p>Stanite u zaklon.</p> <p>Udaljite se od nižih površina.</p> <p>Sprečite da izlivenne supstance oteku u vodenu sredinu ili kanalizaciju.</p>
<p>Zapaljive čvrste materije, samoreagujuće supstance i neosetljiviji eksplozivi</p> <p>4.1</p> 	<p>Rizik od požara. Zapaljive ili sagorive, mogu se zapaliti od toplote, iskre ili plamena.</p> <p>Mogu da sadrže samozapaljive supstance koje su podložne egzotermnom razlaganju u slučaju dotoka toplote, kontakta sa drugim supstancama (kao što su kiseline, jedinjenja teških metala ili amonijaka), trenja ili udarca. Sve to može da dovede do stvaranja štetnih i zapaljivih gasova ili isparenja.</p> <p>Posude mogu da eksplodiraju prilikom zagrevanja.</p>	<p>Sprečite da izlivenne supstance oteku u vodenu sredinu ili kanalizaciju.</p>

Napomena 1: Za opasnu robu sa višestrukim rizicima i za kombinovane tovare, treba se pridržavati svake relevantne stavke.
Napomena 2: Gore navedeno dodatno uputstvo može se korigovati tako da prikaže klasu opasne robe koja se prevozi i odgovarajuće prevozno sredstvo.

Listice opasnosti i oznake	Mogući rizici	Dodatno uputstvo
(1)	(2)	(3)
<p>Supstance podložne spontanom sagorevanju</p> <p>4.2</p> 	<p>Rizik od spontanog sagorevanja kod oštećene ambalaže i prosipanja sadržaja.</p> <p>Može snažno da reagije u kontaktu sa vodom.</p>	
<p>Supstance koje u kontaktu sa vodom, emituju zapaljive gasove</p> <p>4.3</p> 	<p>Rizik od požara i eksplozije u kontaktu sa vodom.</p>	<p>Prosute supstance treba držati na suvom tako što će se prekriti prosute količine.</p>
<p>Oksidirajuće supstance</p> <p>5.1</p> 	<p>Rizik od paljenja i eksplozije.</p> <p>Rizik od snažne reakcije u kontaktu sa zapaljivim supstancama.</p>	<p>Izbegavati mešanje sa zapaljivim ili sagorivim supstancama (npr. piljevina).</p>
<p>Organski peroksidi</p> <p>5.2</p> 	<p>Rizik od egzotermnog razlaganja na povišenim temperaturama, kod kontakta sa drugim supstancama (kao što su kiseline, jedinjenja teških metala ili amonijaka), trenja ili udara.</p> <p>Sve to može da dovede do stvaranja štetnih i zapaljivih gasova ili isparenja.</p>	<p>Izbegavati mešanje sa zapaljivim ili sagorivim supstancama (npr. piljevina).</p>
<p>Otrovne supstance</p> <p>6.1</p> 	<p>Rizik od intoksikacije.</p> <p>Rizik za vodu sredinu i kanalizacioni sistem.</p>	<p>Koristiti zaštitnu masku za evakuaciju.</p>
<p>Infektivne supstance</p> <p>6.2</p> 	<p>Rizik od infekcije.</p> <p>Rizik za vodu sredinu i kanalizacioni sistem.</p>	
<p>Radioaktivne materije</p> <p>7A 7B 7C 7D</p> 	<p>Rizik od unosa u organizam i spoljne radijacije.</p>	<p>Ograničiti vreme izlaganja.</p>
<p>Fisioni materijal</p> <p>7E</p> 	<p>Rizik od nuklearne lančane reakcije.</p>	
<p>Korozivne supstance</p> <p>8</p> 	<p>Rizik od opekotina.</p> <p>Mogu snažno reagovati jedna na drugu, na vodu i na druge supstance.</p> <p>Rizik za vodu sredinu i kanalizacioni sistem.</p>	<p>Sprečite da izliveno supstance oteku u vodu sredinu ili kanalizaciju.</p>
<p>Razne opasne supstance i predmeti</p> <p>9</p> 	<p>Rizik od opekotina.</p> <p>Rizik od eksplozije.</p> <p>Rizik za vodu sredinu i kanalizacioni sistem.</p>	<p>Sprečite da izliveno supstance oteku u vodu sredinu ili kanalizaciju.</p>

Oprema za ličnu i opštu zaštitu za sprovođenje opštih postupaka i hitnih mera za određeni slučaj opasnosti, koju treba držati u vozilu u skladu sa odeljkom 8.1.5 ADR

U transportnoj jedinici će se uvek držati sledeća oprema, za sve brojeve listica opasnosti:

- za svako vozilo, najmanje jedan klinasti podmetač, veličine prilagođene težini vozila i prečniku točka;
- dva stojeća znaka upozorenja;
- tečnost za ispiranje očiju^a; i

Za svakog člana posade:

- sigurnosna jakna (npr. kako je navedeno u standardu EN 471);
- ručna svetiljka;
- par zaštitnih rukavica; i
- zaštita za oči (npr. zaštitne naočari).

Dodatna oprema neophodna za pojedine klase:

- maska za hitnu evakuaciju^b za svakog člana posade vozila će se držati u vozilu sa listicama opasnosti broj 2.3 ili 6.1;
- lopata^c;
- prekrivač za odvod^c;
- plastična posuda za sakupljanjec^c.

a Nije potrebno za oznake za opasnost broj 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 i 2.3.

b Na primer maska za hitnu evakuaciju, u kombinaciji sa filterom za gas/prašinu tipa A1B1E1K1-P1 ili A2B2E2K2-P2 koja je slična masci opisanoj u standardu EN 141.

c Zahteva se samo za listice opasnosti broj 3, 4.1, 4.3, 8 i 9.

**International Road Transport
Union, Secretariat General**

Tel: +41-22-918 27 00

Fax: +41-22-918 27 41

E-mail: iru@iru.org

Web: www.iru.org